GAZETA KRAKOWSKA

Nro. 77.

W E SRODE DNIA 24. WRZEŚNIA 1806.

Z Wiednia d. 17. Września.

Król Jmc Pruski kazał C. K. nadworne mu Doktorowi i Lekarzowi Arcy Xcia Jmci Karola, Jozefowi K. E. Hoser, za przesłanie mu statystyczno-topograficznego opisu gór olbrzymich, z dołączoną do tego mappą, oddać złoty medal akademii umieiętności, dołączaiąc do tego upominku następuiący własnoręczny bilet:

"Odebrałem z ukontentowaniem przysłany mi od WPana pod d. 21 pr. m. z Wiednia statystyczno-topograficzny opis i z mappą gór olbrzymich, i uznałem go bydź zupełnie godnym moiey wdzięczności i pochwały przez wzgląd na literacką prace i ważność przedmiotu, i nieomieszkuię dać WPanu tego oboyga dowodu przez dołączony tu złoty medal akademii, iako WPana łaskawy Król.

W Charlottenburgu d. 28 Lipca 1806.

Fryderyk Wilhelm.

Panuiący Xżę Mikołay Esterhazy, założył w Eisenstadt, w celu polepszenia gospodarstwa leśnego, podług wybornego planu szkołę leśną, w którey uczyc się będzie iego kosztem 15 młodzieży wszystkich nauk tyczących się lasow i polowania, i maiących związek z tą nauką umieiętności. Ci tylko ucznie będą do tey szkoły przyymowani, którzy iuż czas nieiaki zost...vali w służbie Xcia iako pomocnicy przy st..zelcach, maiący otwarty umysł i dobre obyczaie. Są na dwie klassy podzielonemi: w pierwszey klassie brać będą procz mieszkania, drzewa i munduru po 30 ryńskich na miesiąc; w drugiey po 25 ryń. Trzecia ich część musi umieć ięzyk Czeski.

Godny Proboszcz opactwa S. Floryana w Austryi niżey Enzy, Jan Michał Ziegler, zasłużył na publiczny szacunek przez gorliwe przyłożenie się w swey okolicy do rozszerzenia szczepienia krowiey ospy. Umiał zręcznie usunąć uprzedzenia, które nietylko pomiędzy ludem wieyskim, ale i po miastach panuią, i w roku przeszłym zaszczepił z dobrym skutkiem Chirurg Hölein z Lincu 200 dzieciom w iego parafii krowią ospę.

Z Tryestu d. 6. Września.

Listy z Raguzy pod d. 20 Sierpnia nie mogą dosyć opisać radości, z iaką tam odebrano zapewnienie od Cesarza Jmci Napoleona, że Raguzanom przywrocony zostanie dawny republikancki rząd, że Francuzkie woyska w

wkrotce opuszczą Raguzę, i że mieszkańcy wszystkich dawnych swoich praw, przywileiow i swobod używac będą. Na poparcie tey radosney nowiny, która słodzi im wszystkie poniesione nieszczęścia i każe im się spodziewać szczęśliwszych czasow, przywodzą pisany w tey mierze list Wicekróla Włoskiego do senatu Raguzańskiego.

Z Petersburga. d. 26. Sierpnia.

Przybyły do Kronstadtu okręt Nadesda Kapitana Krusensterna przywiozł bardzo wiele bogatych towarow Chińskich.

Kolegialny Radca, Margrabia de la Maisonfort, zamyśla stąd wyiechać.

W Kamczatce dały się czuć w przeszłym roku d. 21 i 30 Maia trzęsienia ziemi. Piersze nie trwało więcey iak minutę, ale drugie kilka minut, i tak było mocne, iż za ostatniem wstrząśnieniem dzwony same przez się na starey drewnianey wieży dzwoniły. Z resztą żadney nie zrządziły szkody.

Potwierdził Imperator Jmć przepis względem munduru Akademii Wileńskiey i gimnazyow w tameczney Gubernii. Suknia ma bydź koloru granatowego z stoiącym szafirowym kołnierzem i takiemiż wyłogami; spodnie białe, a guziki gładkie pozłacane. Rektor, Professorowie i członki honorowe akademii, tudzież dyrektorowie gimnazyow mieć będą hafty złote na kołnierzu, wyłogach i przy kieszeniach; sekretarze mieć będą takież hafty, lecz tylko na kołnierzach i wyłogach, a nauczyciele w gimnazyum i inni urzędnicy szkolni, tylko na kołnierzach; uczniowie nosić maią takiż mundur, lecz bez haftow.

Z Berlina d. 9. Września.

Wczoray polowy ekwipaż Królewski, Feldmarszałka Möllendorfa i osoby należące do orszaku Królewskiego udały się do armii, zkąd wnoszą, że Monarcha wkrotce stolicę opuści.

Na mieysce odieżdzaiącego do armii Feldmarszałka Möllendorfa mianował J. K. Mość tymczasowym kommendantem Berlina Jenerała majora Laurens.

Xżę Hohenlohe mieszka w zamku królewskim w pokoiach nieśmiertelnego Fryderyka Wielkiego. Xżę ten posiada łaskę Królewską i miłość wszystkich patryotow Pruskich w naywyższym stopniu i codziennie bywa na obiadach u Króla.

Rotmistrz i jenerał adjutant W. Xcia Bergu, P. Pieton-Premolé, który tu z zleceniami od tego Xcia przybył, odiechał iuż na powrot do Düsseldorfu.

Onegday wyiechał na powrot do Petersburga Rossyyski Porucznik Behrends.

Pod imieniem Barona Eck przyiechał tu obcy Krolewicz.

Zawsze ieszcze oczekuią tu powrotu gońca z Paryża i pierwszych doniesień od Jenerała Majora Knobelsdorfa.

Sprawuiący dotychczas interessa w Wiedniu, Hrabia Finkenstein, wnuk zmarłego gabinetowego ministra tego nazwiska, iest teraz mianowany pełnomocnym ministrem przy Austryackim dworze.

Podpółkownik Krusenmark wyieżdza w tych dniach do Petersburga.

Z Londynu d. 5. Września.

Posłaniec stanu Basilico przybył tu znowu z listami z Paryża. Wyiechał z Paryża d. 1 o godzinie 3 po południu, przybył we środę do Kale i przewiozł się do Deal. Zaraz po iego do Londynu przybyciu odprawiła gabinetowa rada, i wczoray ieszcze odesłano odpowiedź do Paryża. Od nadeyścia wiadomości o niepotwierdzeniu z strony Rossyi traktatu pokoiu z Francyą, którą nie tylko Basilico z Paryża przywiozł, ale i z stałego lądu nadeszła, nie wierzą tu wcale, ażeby do po-

koin z Francyą przyszło. Kawaler Grochowski miał, podług naszych pism, przywieść do Paryża wiadomość o niepotwierdzeniu zawartego przez P. Oubril traktatu. Po przybyciu rzeczonego Kawalera odprawił ieszcze Lord Lauderdale naradzenie z Ministrem stanu Xciem Benewentu. Po onegdayszey gabinetowey radzie wysłano umyślnego posłańca do Rossyyskiego Ambassadora, Hrabiego Stroganow, który bawi się w pobliskości Southampton.

F. kror. giełdowy żyd Daniels, który niedawno stąd uciekł, postrzeżony i przytrzymany został na wyspie Mann. Chciał u P. Skott, jeneralnego solicytatora wyspy, zmienić bilet bankowy na 100 f. szt. bilet ten miał liczbę 96; w gończym liście był w prawdzie liczbą 69 oznaczony; ale że Sollicytator przestrzegł podobieństwo zmieniaiącego do opisu w gończym liście, zatrzymał go więc iako podeyrzanego i dał znać do Londynu. Z reiestrow bankowych postrzeżono, iż w gończym liście położono zamiast 96 liczbę 69, i że ten sam był bilet, który Daniels między innemi zabrał; posłano wiec zaraz policyynego sługę do wyspy Mann, aby go do Londynu sprowadził.

Pocztowy statek Xżę Kentu przybył z Tortola do Falmutu i przywiozł wiadomość, że zatrzymana tam powracaiąca do Anglii z 200 żagli złożona kupiecka flota, wyszła stamtąd d. 1 Sierpnia pod zasłoną okrętu Agamemnon i 3 brygow.

Woyska, które wsiadły także były na okręty w Plimut, wysiadły z rozkazu rządu z okrętow i staną obozem przy Dunach.

Ostatniego poniedziałku mieli Lordowie Holland i Auckland pierwsze naradzenie z Amerykańskiemi Ministrami, PP. Pinckney i Monroe, w domu skarbowym.

P. Foxowi pompowano w poniedziałek po trzeci raz wodną puchlinę i odciągniono 7 kwart wody. Listy przeznaczone do wydziału zagranicznych interessow oddawane są Lordowi Grenwillowi.

Z południowey Ameryki donoszą, iż 8 ludzi z zabranych Mirandzie okrętow umarło w kaydanach; 15 wszystkich iego officerow obwieszono, a prostych żołnierzy uwolnić miano.

W Mexyku ogłoszono odezwę, podług którey zatargi między Ameryką i Hiszpanią zagodzone bydź maią, i kommendantom nakazano cofnąć się z nadgranicznych stanowisk i obchodzić się po przyiacielsku z Amerykanami.

Dotąd nie potwierdza się, ażeby Miranda z wyspy S. Troycy odpłynął, ale ma do tego ciągłe czynić przygotowania.

Listy z Nowegojorku pod d. 8 Sierpnia zapewniaią, że to miasto cieszy się ciągle dobrym stanem zdrowia i żadne nie pokazuią się ślady żółtey gorączki, iak mylnie rozgłoszono.

Francuzki liniiowy okręt Veteran pod Hieronimem Bonaparte zawinął do Orientu. Nasz liniiowy okręt Gibraltar o 80 działach ścigał go przez 48 godzin, i tak iuż był blisko niego, że Veteran mogł do niego z tylnych swoich dział wystrzelić. Jeden wystrzał trafił w przodkowy iego maszt, przez co nie mogł rzeczonego okrętu daley ścigać.

Podług listow z zachodnich Indyy, miał Adm. Villaumez z swoią eskadrą opanować wyspę Montferat. Lecz sądzą to bydź ponowieniem tylko dawnieyszego doniesienia o zabraniu i zniszczeniu kilku okrętow w Montferat.

Dzisieysza nadzwyczayna gazeta dworska umieszcza obszerny rapport Jenerała majora Stuart do Sekretarza stanu, P. Windhama, o odniesionym w Kalabryi zwycięztwie

pod d. 6 Lipca z obozu na równinie Maida, którego treść następuiąca:

"Mci Panie! Z ukontentowaniem moiego serca donoszę WPanu o małych rozprawach, w których armiia Francuzka, znayduiąca się w tey prowincyi, przez woyska pod moiemi rozkazami zostaiące, znaczną poniosła klęskę, o których chciey J. K. Mość uwiadomić. —— Jenerał Regnier na wiadomość o naszem wylądowaniu przy S. Eufemii, pobiegł spiesznym marszem z Reggio, połączywszy rozrzuconę swoie korpusy dla attakowania nas i pobicia podług swego zaufania, D. 3 Lipca po południu dowiedziałem się, że tego dnia stanął przy Maida o 10 Angielskich mil od naszego stanowiska, że siła iego składała się na ow czas około 4000 piechoty i 300 iazdy z 4 działami, i że za ieden lub parę dni spodziewał się ieszcze 3000 ludzi w posiłku, Zostawiwszy 4 kompanie regimentu Wattewilla dla zasłony naszych zapasow, ruszyłem przeciw niemu z korpusem, który składał się ogółem z 4795 ludzi, to iest: z oddziału Sycyliyskich ochotnikow. z brygad Jenerałow Cole, Ackland, Półkownika Oswalda, z 5 kompaniy regimentu Wattewilla, i t, d, wraz z 18 działami. Jenerał Regnier stał obozem na boku krzakami zarosłego pagorka przy wsi Maida. Pagórek ten przytyka do rowniny S. Eufemii. Z bokow ma gęste zarośla, a wzdłuż przodu płynie rzeka Amato, Ja zbliżałem się od strony morza, poki nie oskrzydliłem prawie iego lewego skrzydła, potem wyszedłem na obszerną rowninę, która podawała mi sposobność do uważania dokładnie wszystkich moich poruszeń. Po utarczkach flankierow rozpoczęła się o godzinie 9 z rana żywa bitwa między obiema woyskami, Waleczność obu przeciwnych sobie narodow zdawała się bydź w oczach świata doświadczana, lecz zwycięztwo przeważyło się na naszą stronę. Na przeciwko prawego naszego skrzydła, składaiącego się z 6 lekkich kompaniy, z woysk regimentu Wattewilla i 150 innych dobranych żołnierzy, znaydował się pierwszy Francuzki lekki regiment, Oba korpusy strzelały do siebie o 100 krokow; ustał potem z obu stron ogień i obie kolomny postępowały w przerażaiącey ciszy w ściśnionych szeregach przeciw sobie poki się bagnetami nie dosiągły, W tey ważney rozprawie był nieprzyiaciel przełamany; usiłował umknąć, ale iuż za nierychło było, i woyska nasze zrządziły w nim rzeź okropną, Jenerał brygady Ackland korzystał z tego momentu i postąpił, rownie iak dwa inne regimenta na przod. Nieprzyjaciel uciekał przed nim w nieporządku, zostawiwszy rowninę zasłaną swemi trupami i rannemi, Będąc nieprzyiaciel zupełnie na lewym skrzydle pobity, usiłował na prawem powetować swey straty, Jenerał brygady Cole opierał mu się z swoią brygadą nayodważniey. Nic niepotrafiło wzruszyć nieustraszoney odwagi grenadyerow pod Podpółkow: O Callaghan i 27 regimentu pod Półk Smith. Jazda nieprzyiacielska, która ciągle była z przodu odpierana, usiłowała obeyść lewe skrzydło; lecz Podpółkownik Ross, który tego samego rana z 20 regimentem przybył z Messyny i wczasie rozprawy zbliżył się, widząc iego poruszenia, rzucił się w upatrzoney porze w mały otwor nieprzyiacielskiego boku i dobrze kierowanym ogniem iego zamiar zniszczył. To było ostatnie słabe usiłowanie nieprzyiaciela, który zrażony nieustraszonnością, z iaką był attakowany, cofał się spieszno i opuścił plac boiu krwią zbroczony. Przeszło 700 nieprzyiacielskich zwłok pogrzebano na poboiowisku. Liczba rannych i poymanych, pomiędzy któremi znayduie się Jenerał Compere, adiutant polowy, Podpółkownik Szwaycarskiego regimentu i wiele officerow rożnego stopnia,

wynosi do 1000 ludzi. Około 1000 ludzi znayduie się, w rożnych mieyscach między S. Eufemią i Reggio, którzy powiększey części oświadczyli się poddać, iak tylko Angielska siła nadeydzie, aby się uchronili wściekłości ludu. Chłopi przyprowadzaią codziennie zbiegłych nieprzyiacioł po bitwie do gór i lasow. Słowem nigdy nie okazała się chwalebniey wyższość woysk Angielskich, iak w zdarzeniach tego dnia pamiętnego. J. K. Mość raczy tem więcey pochwalić czyny tey małey armii, gdy się dowie, że druga dywizya, której nieprzyiaciel oczekiwał, złączyła się z nim w nocy przed rozprawą. Żadne z doniesień, które mnie dochodziły, nie podaie mniey nieprzyiacielskiey siły jak 7000 ludzi. Nasza zwycięzka piechota goniła nieprzyiaciela iak daleko tylko mogła. Całkowitą stratę nieprzyiaciela w tey rozprawie rachować można do 4000 ludzi. Gdy J. K. Mość porowna dołączoną tu na końcu małą naszą stratę w miarę nieprzyjacielskiey, przyzna, iiak się spodziewam, ten szczęśliwy wypadek zaprowadzoney z pożytkiem karności, którey winna armiia swoią wyższość. — Idę teraz ku południoowey stronie, dla czynienia przygotowań do powrotu do Sycylii, gdzie z moią armiią odpłynę, iak tylko J. K. Mość Sycyliyski poczyni przygotowania do utrzymania własnem woyskiem odniesionych przez tę wyprawę korzyści. — (Tu następuią pochwały officerow i żołnierzy.) — Mieysce rozprawy było zadaleko od morza oddalone, ażeby nas flota wprost posiłkować mogła. Adm. Smith, który w wieczor przed bitwą do zatoki przybył, rozstawił iednak tak okręty i armatne łodzie, iżby nam były bardzo wiele pomogły, gdybyśmy przypadkiem byli do cofnienia się przymuszeni. Staranność każdey części floty nie może bydź iak użyteczną. Szybkość z iaką maytkowie dowozili żywności i torskliwość w opatrywaniu naszych rannych żołnierzy, wzruszyłyby nayoboiętnieyszego nawet widza.

Liczba zabitych i rannych Anglikow: zabici 1 officer, 3 sierżantow i 41 żołnierzy; ranni 11 officerow, 8 sierżantow, 2 doboszow, i 261 żołnierzy.

Podp. *Stuart.*

W Messynie ogłoszone ieszcze były aż do 30 Lipca urzędowe rapporta, które zawieraią w sobie co następuie: 4 regimenta przypłynęły z Anglii do Messyny pod Jenerałem Mead, gdzie także d. 23 przybył naczelny Jenerał Fox. Podług doniesień z Kalabryi, poddało się roialistom Lagonero, gdzie zastali znaczny skład prochu. Jenerał Regnier cofnął się był z Catanzano, gdzie weszli potem roialiści. Jenerał Verdier, który cofa się z 2000 ludzi, utracił w potyczce z roialistami 400 ludzi i kilka armat, &c. przymuszony był porzucić.

Wczoray o godzinie 5 po południu dawano z powodu odniesionego w Kalabryi zwycięztwa z armat ognia w parku i w Tower.

W odezwie, którą Jenerał Stuart wydał, nim wkroczył do Kalabryi, zapewnione iest 7 dukatow nadgrody za każdego żywo dostawionego iako ieńca żołnierza Francuzkiego, a 20 dukatow za officera, aby ich tym sposobem zabezpieczyć przeciw morderstwu mieszkańcow. Po bitwie wezwał Jenerał Stuart mieszkańcow do ludzkości. Ogłoszona także została odezwa Króla Ferdynanda IV. w którey nakaznie mieszkańcom, aby się z Jenerałem Stuart łączyli i we wszystkim go słuchali.

Przez odezwę pod d. 18 Lipca oświadczył Jenerał Stuart, iż ieżeli stronnicy nieprzyiaciela nie poprzestaną swego okrucień-

ſtwa i nieprzyiaciel nie poniecha karać po woyskowemu rożnych okolic, tedy użyie odwetu na 3000 przeszło ieńcow w iego będących ręku.

Pochlebiaią tu iuż sobie, że zatrzymane Pruskie okręty będą uwolnione.

Z Paryża d. 3. Września.

Dziſieyszy Monitor zawiera co naſtępuie: " Kapitan Hieronim Bonaparte, dowodzca okrętu Veteran, przybył d. 26 Sierpnia do Francyi. Donosi on, że zoſtawił w naylepszym ſtanie eskadrę Kontraadm. Villaumez, że zrobiła 30 bogatych zdobyczy i ścigała ieszcze liczny konwoy. Nie można zdać dokładney sprawy o działaniach naszey eskadry pod Kontraadm. Villaumez, gdyż mogłby nieprzyiaciel powziąść ſtąd wiadomośc o dalszem iey przeznaczeniu. Okręt Veteran obchodził na d. 15 Sierpnia urodziny Cesarza w sposobie czyniącym honor tak iego kapitanowi, iako i walecznemu ludowi. Oto ieſt wypis z dziennika okrętowego: " D. 15 Sierpnia rowno z świtem poſtrzegliśmy 2 woienne okręty Angielskie, które prowadziły konwoy z 16 żaglow złożony. Jednoſtayny głos: Niech żyie Cesarz! dał ſię słyszec na okręcie, którego natychmiaſt zaciągniono żagle. Gdy zbliżyliśmy ſię na wyſtrzał armatni zawdzialiśmy Angielską banderę. Nieprzyiaciel dawał znaki, na które nie odpowiedzieliśmy. Widząc, że nieprzyiacielskie okręty ſię rozsypuią i chcą ſię ucieczką ratować, zawdzialiśmy natychmiaſt Francuzką banderę i potwierdziliśmy to wyſtrzałem z dział. Fregaty pozwoliły nam ſię zbliżyć. Jedna część okrętow trzymała ſię fregat, druga odwrociła ſię. Veteran ścigał te, które płynęły za wiatrem i zabrał z 12 okrętow 9. Konwoy ten płynął z Quebeku i naładowany był masztami, smołą, futrem i innemi płodami tey osady. Nasza zdobycz wynosi do 5 mill. D. 16 po południu przełożywszy kosztownieysze rzeczy i lud na okręt Veteran, zabrane spalone okręty zoſtały, a lud Angielski powierzony był uczciwem Amerykańskim okrętom, aby go na mieysce odwiozły.,, — W czaſie 9 mieſięcznego krążenia nie utracił Veteran iak 5 ludzi. Lud iego cieszył ſię ciągle dobrym zdrowiem. Nim do S. Salwator azawinął, okazały ſię były nieiakie ślady szkorbutu, lecz te przez spoczynek zupełnie zniknęły. Admirał Cochrane pokazał ſię eskadrze z 4 liniiowemi okrętami i 2 fregatami w odległośi 3 mil zawiatrem na wysokości Tortola; ale zobaczywszy, iż nasza eskadra czyni obroty do ſtoczenia bitwy, korzyſtał z wiatru, oddalił ſię i zniknął. — Francuzka dywizya, która pod Grenlandyą krążyła, odniosła także, iak ſię zdaie wielkie korzyści. — Dywizya Kapitana l'Hermit zabrała przeszło 50 nieprzyiacielskich ſtatkow. Stosownie do ubocznich donieſień, zrobiły także inne Francuzkie dywizye wielką szkodę Angielskiemu handlowi. Słowem do 1 Lipca można przeszło 200 Angielskich kupieckich ſtatkow rachować zdobytych lub zniszczonych.,,

Lord Lauderdale miał oświadczyć, iż pragnie nadal umawiac ſię na piśmie w łacińskim iezyku.

Dwor ma ſię podług pism tuteyszych udać do Fontainebleau.

P. Sabathier Cavaillon, szacowny autor wielu pism, umarł d. 16 t. m.

Naſtępca tronu Bawarskiego wyiechał d. 27 Sierpnia z Paryża do Lyonu i Medyolanu.

Liſty z Lizbony pod d. 16 Sierpnia donoszą o niespodziewanem przybyciu Angielskiey floty pod Lordem St. Vincent do portu Lizbońskiego. Hiszpański Ambaſſador i Francuzki pełnomocnik żądali wyiaśnienia od gabinetu Lizbońskiego względem nieprzewidzianego te-

go zdarzenia, i nie ma wątpliwości, że to miasto opuszczą, ieżeli nie otrzymaią zaspokaiaiącey odpowiedzi dla dworow, które reprezentuią.

Dziennik ustaw mieści w sobie wydany pod d. 14 Sierpnia wyrok senatu, pozwalaiący Xżnie Paulinie i Xciu Borghese sprzedać Xięstwo Gwastali królestwu Włoskiemu, a za tę cenę kupić we Francyi dobra, które takiemi samemi prerogatywami będą zaszczycone iak powyższe Xięstwo.

Zobrachunku summ danych szpitalom przez testamenta i darowiznę od tego czasu, iak Cesarz maiący pilne oko na wszystkie części administracyi, i na tę także część dał baczność, okazuie się, że w roku 11stym miały szpitale 2,004,145 frankow; w roku 12stym 2,222,521 fr.; w roku 13stym 2,744,337 fr., a zatym przybyło w dwoch leciech 700,000 fr. co dowodzi, iż niesłusznie narzeka wielu na nieużytość współczesnych.

Zgromadzenie żydowskie mianowało 21 osób z grona swoiego do kommissyi, obowiązaney znosić się z kommissarzami Cesarsko-Królewskiemi w rzeczach, o których toż zgromadzenie radzi. Na czele iey są: Pan Furtado prezyduiący, Panowie Avigdon i Rodrigues sekretarze, trzey skrutatorowie, czterey rabinowie, &c. &c. Kommissya ta podała zgromadzeniu do przyięcia odpowiedzi na 12 zapytań Cesarskich, które przyięło.

Pisma publiczne tuteysze nieogłaszaią w cale odpowiedzi, które deputowani żydowscy dali na uczynione im od rządu naszego zapytania. Wiemy iednak, iz Rabin Andrade z Bayonny odpowiedział chwalebnie na obydwa ostatnie pytania względem lichwiarstwa żydow.

Synod Hebrayski i przyszłe skutki uchwał tegoż zgromadzenia są powszechną materyą rozmowy, i daią powod do dochodzeń. Pokazało się tu szczególnieysze i rzadkie dzieło wydrukowane bezimiennie w roku 1643, a sądzą, że wyszło z pod piora Izaaka Lapeyre[re] osiadłego w tedy w Bordeaux. Tytuł iego iest: *O nawroceniu się Zydow.* Wypiszemy z tego dzieła przemowę do czytelnika, z którey poznać można, w iakim duchu było napisane:

"Mam zamiar (słowa są autora) okazać w tym dziele, iż żydzi skłonią się z czasem do uznania Ewangelii, i na tym zasadzam nawrocenie się ich duchowne. Przez to zaś okażę, iż zbawiennie Pogan zawiera się w nawroceniu się żydow, i że wszyscy ludzie w ow czas nawrocą się do wiary Chrześciańskiey; i to iest rzeczą pierwszey Xięgi. —— Okażę potem, iż za nawroceniem się żydow co do duszy, poydzie nawrocenie się, które nazywam doczesnym. Okażę, iż żydzi nawroceni będą przyzwani z różnych stron świata, po którym się rozproszyli, ażeby pośli i osiedli docześnie w obiecaney im ziemi, a będącey świętą i dziedzictwem onychże. Okazuię w dziele moim, iż to doczesne przywołanie i osadzenie żydow będzie dziełem iednego Króla, który zachęci żydow do tey świętey chęci poznania Jezusa Chrystusa i służenia onemuż. Twierdzę, że ten Król doczesny stanie się powszechnym Królem, przepowiedzianym od świętych prorokow, któremu wszyscy Królowie ziemscy hołd złożą, a tym Królem będzie Król Francuzki, i to iest rzeczą drugiey Xięgi. — Trzecia Xięga upomina Chrześcian, żeby to wszystko z siebie czynili, co tylko zdoła skłonić żydow, aby zostali Chrześcianami, a do tego zachęcam Chrześcian obowiązkami Chrześciańskiey miłości i względności na własne ich dobro. —— Czwarta Xięga wykłada iasno żydom, iż Jezus Chrystus, który przyszedł na świat dla

Pogan w ciele, przyydzie dla żydow w duchu; a tego dowodzę stosownemi wyiątkami z xiąg starego prawa, będących xięgami żydow i pobudkami z ich wiary wziętemi. — Piąta i ostatnia Xięga podaie rozsądne i dogodne sposoby do przyciągnienia żydow, do Chrześcian, i okazuię w niey, iż między temi sposobami znayduią się takie, które służą do przywołania na łono kościoła i połączenia z nim wszystkich sekt chrześciańskich, które się od tego świętego związku oderwały.„

Z Neapolu d. 17. *Sierpnia.*

Dzień S. Napoleona obchodzony tu był uroczyście.

Mowią, że z 30,000 woyska Francuzkiego, które ciągnęło przez Ankonę do królestwa Neapolitańskiego, 20,000 odebrało rozkaz do zwrocenia się; lecz i reszta nawet 10,000 nie potrzebne iuż tu są, chyba dopomogą do oszczędzenia rozlewu krwi, przymuszaiąc prędzey do posłuszeństwa.

Wczoray rozstrzelano tu 4 osoby przekonane o spisek przeciw rządowi.

Ostatnie wiadomości z Kalabryi donoszą, iż cały kray zacząwszy od Lauria aż do Cosenza wszedł do posłuszeństwa. Podżegacze uciekli, a lud uwolniony od ich przytomność ponowił oświadczenia wierności, które Królowi poprzysiągł.

D. 12 t. m. odprawił Marszałek Jourdan rewii ą nad 2gim regimentem gwardyi obywatelskiey, i rownie zdawał się bydź kontent z ego zwrotności, iak z innych gwardyy które w przeszłym tygodniu oglądał.

Od kilku dni słychać znowu tak dalece huk Wezuwiusza, iż obawiać się należy nowego wyrzutu. Uważaią, iż od kilku lat częstsze są wyrzuty, ale lawy nie wychodzi tak wiele iak dawniey. Wezuwiusz zdaie się zbliżać iak wszystkie Wulkany do uspokoienia się i zagaśnienia; ale czyli to będzie korzyścią dla kraiu, czas dopiero okaże.

Z Erlangen d. 5. *Września.*

Od kilku dni przybył iuż do głowney kwatery Xcia Ponte Cervo w Anspachu rozkaz do powrotu woyska Francuzkiego do Francyi, i czynione są przygotowania do wyruszenia; iednak dodaią, że przed środkiem bieżącego miesiąca nie opuści woysko Francuzkie kraiu Auspachskiego.

Do d. 16 maią Francuzkie woyska opuścić Bawaryą i wyższy Palatynat.

Z Augszpurga d. 2. *Września.*

Onegday przechodziła około naszego miasta pierwsza kolumna Austryackich jeńcow w liczbie 400 ludzi.

Onegday wyszedł od Xcia Alexandra Berthier z Monachium rozkaz do artyleryi w Ulmie, w Günzburgu, i dywizyi fur woyskowych, stoiących nad Lechem, aby z tych mieysc wyruszyły. Artylerya udaie się podług tego rozkazu do Strazburga. Jenerałowie od artyleryi Songis i St. Laurent, bawiący od kilku miesięcy w Augszpurgu, czynią także przygotowania do wyiazdu do Francyi.

Braunau ma bydź na d. 3 Austryakom oddane, a załoga wyruszy d. 5 do Francyi.

Z Fuldy d. 31. *Sierpnia.*

Los nasz dotąd ieszcze nie iest rozstrzygniony. Wywieziono stąd wiele rzeczy. Francuzkie woyska, które zaymuią na około nas rycerskie posiadłości, szanuią zawsze Fuldayskie granice. Onegday osadziły woyska Heseńskie rycerskie hrabstwo Schlitz, lecz natychmiast weszły tam Francuzkie woyska, poczem usunęły się Heseńskie.

DODATEK

DO N^ru. 77.

GAZETY KRAKOWSKIEY

W e Srode Dnia 24. Września 1806.

Z Madrytu d. 20. Sierpnia.

Wicekról Peru, donosi co następuie: " Fregata Joaquina, należąca do handlu Limy, dowodzona przez Don Domingo Ugaldo, zabrała korsarza nieprzyiacielskiego przed portem Callao, w sposobie nader świetnym dla bandery Hiszpańskiey. Bryg Angielski Antelopa, płynący z Londynu pod sprawą kapitana Mortloch, prowadząc pięć zdobyczy, które zrobił w swem krążeniu na wysokości Monte video uciekł przed fregatą Assomption, która goniąc go rozbiła się w czasie burzy. Bryg Antelopa podchlebiał sobie, iż pomnoży liczbę swych zdobyczy w naszych morzach, i przeszedł za przylądek Horn; miał 6 12 funtowych i 6, 6 funtowych dział, i dostateczną ilość żywności i innych potrzeb. — Callao było celem iego zamysłow, iako środek handlu tych okolic. Fregata Joaquina płynęła z Montevideo, wioząc 150 Murzynow, była uposobiona do żeglugi, i że wszystkim podobna do fregaty handlowey, miała zaś 14 dział 18 funtowych i dwa moździerze. Dnia 13 Pazdz. r. p. zoczyła wyspę S. Warzenca o 8 mil, a razem płynący przeciw niey okręt z taką szybkością, iż się zbliżył do niey w przeciągu 3 godzin. Był to bryg Antelopa, który zbliżywszy się do tey fregaty na wystrzał z pistoletu, poznawszy ią zbudowy, iż była Hiszpańską, dał do niey ognia z wszystkich swych dział i ręczney broni. Fregata odpowiedziała mu podobnież wystrzałem z swych wszystkich dział, a potem przybliżywszy się do nieprzyiaciela zachaczyła go. Ogień z ręczney broni, trwał ciągle z iedney i z drugiey strony; Anglicy kusili się w paść na pokład fregaty, lecz zostali odpartemi. Nakoniec po trzechgodzinym ciągłym ogniu, który ciemność nocy robiła ieszcze okropnieyszym, 28 Hiszpanow wskoczyło na pokład Antelopy, gdzie pałaszami roztrzygnęli zwycięztwo. Anglicy mieli 18 zabitych, między którėmi Kapitanowie pierwszy i drugi się znaydowali, tudzież 16 rannych, prawie o wszystkich śmiertelnie. Hiszpanie nieutracili iak 4 w zabitych i 14 rannych.

Gazeta dworska zamyka w sobie prospekt podroży w Hiszpanii, która składa się z 60 do 70 części każda o 6 kopersztychach, które wszystkie składać będą 4 Tomy in folio maiori.

Od Brzegow Menu d. 6. Września.

W. Xżę Następca Badeński przybył tu d. 3 z Manheimu.

Podług pism publicznych, Elektor Saski

zawarł umowę z dworem Pruskim. Francuzkiego woyska, stoiącego na granicach Elektorstwa Saskiego, rachuią do 30,000,

Skutkiem nadeszłego z Paryża rozkazu do powrotu Francuzkiey armii, iest, iż niebawnie przypadłe członkom konfederacyi Reńskiey kraie będą im oddane.

Panuiąca Xżna Schwarzenberg udała się z całą swoią familiią do Bruxelli, gdzie odprawi się obrządek małżeński iey brata Xcia następcy Ahremberga z Xżniczką Tascher de la Pagerie. Panuiący Xżę Schwarzenberg znayduiący się w Paryżu, ziedzie tam także na tę uroczystość.

Xżę Prymas wygotował iuż nowy statut dla konfederacyi Reńskiey i do potwierdzenia do Paryża posłał, który ieżeli otrzyma potwierdzenie od Francuzkiego Cesarza będzie stanom na seymie przełożony.

Pomiędzy rozmaitemi xięgarzami, których Francuzi wzięli do więzienia w Bawaryi, Szwabii i Frankonii, a to za sprzedawanie pisma pod tytułem: *Niemcy w ostatnim upodleniu*, znaydował się P. Palm właściciel xięgarni Steina w Noremberdze. Odebrano w Landschut wiadomość, iż P. Palm przekonany o druk wspomnionego pisma, został skazany na śmierć przez sąd woyskowy Francuzki, i że go rozstrzelano. Listy donoszące o tey surowey karze dodaią, iż P. Palm mogłby się był uratować, gdyby wymienił autora, czego niechciał uczynić; a gdy tego od niego ieszcze na placu śmierci żądano, zawołał; " wolę umrzeć, aniżeli wydać autora.„ Wiemy, iż nieszczęśliwy Palm zostawił wdowę z sześciorgiem małych dzieci, i powszechnie zapewniaią, iż kilka osob postanowiło w Niemczech zbierać składkę dla osłodzenia losu tey osieroci łey familii.

Z Frankfortu d. 6. Września.

Od 3 t. m. znayduie się tu Baron Albini, minister Xcia Prymasa.

Przybyli tu posłowie od skonfederowanych stanow, od Xcia Hohenlohe-Siegmaringen tayny Radca, Baron Schütz, a od Xcia Ahremberg tayny Radca Frank.

We wtorek lub we środę zaczną kommissarze Francuzcy oddawać nowo nabyte posiadłości członkom ligi Reńskiey. Dzieło to ma bydź na wezwanie sztafetami rozesłane Xcia Alexandra Berthier przyspieszone, do czego wezwał także interessuiące dwory i zalecił aby granice były wszędzie palami oznaczone.

Z Monachium d. 2. Września.

Jenerał Belliard wyieżdza stąd iutro przez Frankfort. Do 10 ma także wyiechać Xżę minister Francuzki; iego adjutanci iuż się żegnaią.

P. Olbry, dawniey sprawuiący interessa przy dworze Petersburskim, iest mianowany sprawuiącym interessa w Dreznie. Odebrał rozkaz, aby się tam udał z Berlina, gdzie dotąd bawił.

Summę, ktorą Cesarz Napoleon wypłacić kazał dla prowincyy Bawarskich, ktore naywięcey od armii Francuzkiey ucierpiały, wynosi 500,000 fr. Plan iey podziału podany został ministrowi woiennemu, ktory go potwierdził.

CENA ZBOZ

Na targu w Krakowie d. 23 Września 1806.

Korzec Pszenicy	zł. pol. 58	do 68.
— Żyta	44	— 52.
— Jęczmienia	22	— 28
— Owsa	15	— 19.
— Grochu	32	— 36.
— Kaszy iaglaney	60	— 68.

W Wiedniu d. 14. Września.

Męca wynosząca pół korca naiżeio:

— Pszenicy	zł. pol. 24	do 35.

— Zyta - - - - - — — 22 — 26.
— Jęczmienia - - - - — — 16 — 17.
— Owsa - - - - - — — 12 — 16.

W Brynie d. 13. Września.

Męca Pszenicy	zł. pol.	24 do 32.
— Zyta		22 — 24.
— Jęczmienia		19 — 21.
— Owsa		12 — 14.

— Prosa - - - - - — — 26 — 28.

W Gdańsku d. 7. Września.

Szefel czyli pół korca naszego w złocie hollend. (Na łaszt wchodzi 60 szeflow)

— Pszenica	zł. pol.	15 do 19.
— Zyto		15 — 16.
— Jęczmień		12 — 13.
— Owies		9 — 10.

DONIESIENIA.

Sąd Juryzdykcyi państwa Zarnowiec w Cyrkule Krakowskim położonego ninieyszem cytuie i wzywa Szczepana Czecha, który w kościele parafialnym Zarnowieckim d. 24 Lutego roku 1794 ślub z Justyną Kostkowną wziąwszy, tey w 6 niedziel po ślubie odszedł, aby tenże do swey małżonki Justyny z Kostkow przybył, lub teyże mieysce mieszkania lub przebywania wskazał; albowiem inaczey rzeczony Szczepan Czech, gdy w roku iednym i sześciu tygodniach nie zgłosi się i o swym życiu tuteyszemu Sądowi nie doniesie, tenże stosownie do §. 264 ustawy Cywilney części I. za umarłego poczytanym zostanie. — Nadto uprasza się każdey zwierzchności, lub ktokolwiekby o pomienionym Czechu miał wiadomość, aby tegoż albo do Redaktora Gazety Krakowskiey podał, albo o tem Sąd Zarnowiecki uwiadomił. Z Juryzdykcyi Zarnowieckiey dnia 1 Września 1806.

Andrzey Kamienobrodzki, Sędzia mieyscowy.

Magistrat Miasta Stołecznego Krakowa ninieyszym do powszechney podaie wiadomości, iż kareta Jana i Maryanny Rozbergow 40 czer. zł. czyli zł. ryń. 180 oszacowana na instancyą Xiędza Sebastyana Czochrona, a to na zadosyć uczynienie należącey summy 200 zł. ryń. w dniu 27 Października b. r. o godzinie 3 po południu sposobem publiczney licytacyi w tuteyszym magistracie sprzedawaną będzie. — Wszyscy zatem chęć kupna maiący na oznaczonym terminie i mieyscu znaydować się maią.

Gollmayer,
Łodziński.
Hirschberg.

Z Rady Magistratu Ces. Krol: Stołecznego Miasta Krakowa.
Dnia 29. Sierpnia 1806.
Majewski.

Czyni się ninieyszym każdemu do wiadomości, że w Koszycach do Prebendy należące gruntowe realności od 1go Listopada r. b. 1806 aż do ostatniego Października 1807 przez licytacyą naywięcey daiącemu dnia 2go Października r. b. w tuteyszym urzędzie cyrkularnym o 9tey godzinie z rana będą w arędę puszczone. Te realności składaią się.

a) z 2 przy Prebendzie leżących ogrodnych gruntow, których roczna fiskalna cena iest 13 ryńskich 55 kr.

b) 1 Quarta gruntu pod zapustą nazwane, niezasionego, z którego roczne pretium fisci jest 18 ryń. 5 kr.

c) 1 Quarta gruntu Targowisko nazwane, między Proboszcza i Jankowskiego gruntem leżące, którego fiskalna na rok ieden cena iest 34 ryń. 15 kr.

d) ½ Quarty gruntu za Goczałką, gdzie roczna fiskalna cena iest 15 ryń. 15 kr.

e) ½ Quarty gruntu Przedmieyskie nazwano, którego roczna fiskalna cena iest 13 ryń.

f) 1 Quarta gruntu Targowisko drugie, zkąd roczna fiskalna cena iest 27 ryń. a nakoniec.

g) Grunt Prebenda Magiła nazwany, zkąd roczna fiskalna cena iest 9 ryń. 30 kr.

Licytanci maią się na wyżey postanowioną godzinę w wyż wspomnionym mieyscu stawić, i od summy całey 126 ryń. z wypadaiącym 15to procentowym wadium, i naywyższey cenie rowno przypadaiącą kautią się zaopatrzyć, ażeby można wadium ieszcze przed licytacyą, kaucyą zaś w czasie 14 dni po licytacyi złożyć. — Dalsze zaś kondycye będą podług przepisu przy licytacyi ogłoszone.

W Krakowie dnia 7 Września 1806.

Ukarania rzemieślnikow tyczące się, ninieyszym uwiadomia się.

Na mocy naywyższego rozkazu i ztąd wypadłego wysokiego prezydialnego rozporządzenia pod dniem 22go Stycznia b. r. są z strony C. i C. K. policyi dyrekcyi następuiący rzemieślnicy w miesiącu Sierpniu ukarani.

1) Piekarz czarnego pieczywa za wagi niemaiące pieczywa 4 dniowym aresztem.

2) Piekarka czarnego pieczywa za wagi niemaiące pieczywa 1 miesięcznym aresztem i wystawieniem w koło na publiczne mieysce.

3) Piekarka czarnego pieczywa, za wagi niemaiące pieczywa 14 dniowym aresztem, 4 z tychże o chlebie i wodzie.

4) Piekarka białego pieczywa za wagi niemaiące kukiałki 14 dniowym aresztem, 4 z tychże o chlebie i wodzie.

5) Piekarz białego pieczywa za niezdrowe pieczywa 14 dniowym aresztem, 4 z tychże o chlebie i wodzie.

6) Piekarz białego pieczywa za niewypieczenie bułek 14 dniowym aresztem i wystawieniem tegoż piekarza w koło.

7) Piekarz czarnego pieczywa za wagi niemaiący żytny chleb 8 dniowym aresztem 2 z tychże o chlebie i wodzie.

8) Piekarka czarnego pieczywa za wagi niemaiący żytny chleb 8 dniowym aresztem, 2 z tychże o chlebie i wodzie.

9) Piekarz czarnego pieczywa za wagi niemaiący żytny chleb 8 dniowym aresztem, 2 z tychże o chlebie i wodzie.

10) Piekarka białego pieczywa dla niedoważaiącego i niewypieczonego chleba z przyczyny częstey słabości podpadaiącey 1 miesięcznym domowym aresztem.

11) Piekarka czarnego pieczywa, za nieopatrzenie się w naznaczoną ilość chleba 24 godzinami.

12) Piekarz czarnego pieczywa za nieopatrzenie się w naznaczoną ilość chleba 24 godz.

13) Piekarka czarnego pieczywa dla niedoważaiącego żytnego chleba 4 dniowym aresztem i 24 godzinami i o chlebie i wodzie.

14) Piekarz czarnego pieczywa za nieuprowidowanie się w chleb 24 godzinami o chlebie i wodzie.

15) Piekarz czarnego pieczywa za nieuprowidowanie się w chleb 24 godzinami o chlebie i wodzie.

16) Piekarz czarnego pieczywa za nieuprowidowanie się w chleb 8 dniowym aresztem 2 dni o chlebie i wodzie.

17) Piekarz białego pieczywa dla niewypieczonych bułek 5 dniowym aresztem ostatni o chlebie i wodzie.

18) Piekarczyk białego pieczywa za niewyrobienie ciasta 3 dniowym aresztem.

19) Piekarka za nieuprowidowanie się w chleb 10 ryń. do mieyskiego funduszu.

W Krakowie dnia 9go Września 1806.

Rupp.

Ponieważ wypisana pod d. 29 Lipca r. b. dla zadzierżawienia dobra Pokrowka do Biskupstwa Chełmskiego należącego Licytacya bezskutecznie upłynęła, przeto powtorna Licytacya na dzień 16 Września r. b. z tym dokładem rozpisuie się, iż pretium fisci 2707 ryń. 30 kr. wynosi; reszta kondycyi zaś w Chełmskim Dystryktowym kommissoryacie przeyrzane bydź mogą. W Krakowie dnia 8. Września 1806.

Gdy druga licytacya targowego, miarowego i postoynego miasta Olkusza, iako też propinacya miasta Wolbroma i połowy targowego i postoynego, nadaremnie upłynęła, wypisuie się zatem trzecia licytacya, to iest na d. 1 Października r. b. Olkuskich dochodow, a na d. 6 Października r. b. Wolbromskich dochodow, z tym dodatkiem, aby życzący sobie zaaredować te dochody znaydowali się na d. 1 Października w Olkuszu, a na dzień 6 Października w Wolbromie, w tamteyszych magistratowych kancelaryach, gdzie im będą warunki dzierżawy przeczytane, i każdy powinien się 10 procentowym zakładem zaopatrzyć, bez ktorego nikt do licytacyi przypuszczonym nie będzie. W Krakowie d. 10 Września 1806.